

El Parlament de Catalunya va aprovar, el 30 de setembre, el projecte de nou Estatut de Catalunya.

El títol preliminar, en el seu article 6, recull que "la llengua pròpia de Catalunya és el català. Com a tal, el català és la llengua d'ús normal i preferent de totes les administracions públiques i dels mitjans de comunicació públics a Catalunya, i és també la llengua normalment emprada com a vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament". I en el seu apartat segon concreta que "el català és la llengua oficial de Catalunya. També ho és el castellà, que és la llengua oficial de l'Estat espanyol. Totes les persones a Catalunya tenen el dret d'utilitzar i el dret i el deure de conèixer les dues llengües oficials".

Els poders públics de Catalunya han d'establir les mesures necessàries per facilitar l'exercici d'aquests drets i el compliment d'aquest deure.

L'Estatut de 1979 només recollia l'obligació del Govern de la Generalitat de fomentar l'ús de la llengua. Ara s'ha volgut avançar cap a la plena normalitat de la presència del català a la societat. Se n'han establert els límits normatius, però el camí l'ha de fer la ciutadania, coresponsable que el català no sigui només la llengua pròpia i oficial -junt amb el castellà- de Catalunya, sinó també que hi sigui la llengua d'ús normal.

Actualment el civisme en tots els àmbits de la convivència és una prioritat per als governs en general i molt especialment per al govern de Cornellà, i cal dir que també és cívica fer ús de la llengua del país amb aquelles persones que no es veuen amb la possibilitat d'utilitzar-la. A Cornellà, quasi un 90 per cent de la població entén el català, i és cívica que els ciutadans que a més el parlen en facin ús per fomentar la seva presència al carrer. El nou Estatut eleva el rang de la llengua; ara ciutadans i ciutadanes tenim la força de fer que sigui la llengua preferent i d'ús normal.

Francesc Molina
President del Consell de Centre

"Voluntaris per la llengua", la millor manera de fomentar l'aprenentatge d'un idioma europeu

La Comissió Europea, amb motiu del Dia Europeu de les Llengües (26 de setembre), ha considerat que el programa "Voluntaris per la llengua" és la millor experiència pedagògica que s'està realitzant a Europa per fomentar l'aprenentatge d'una llengua. La Comissió ha publicat les 50 maneres que hi ha a Europa de motivar els estudiants d'un idioma. D'aquesta cinquantena de projectes europeus, n'ha destacat deu ("Les deu maneres més reeixides per motivar els aprenents d'una llengua"), la primera de les quals és la que es realitza a Catalunya. Segons l'informe de la Comissió, l'efectivitat del programa "es demostra per l'índex creixent de participació: el 2002 hi havia 19 parelles lingüístiques; el 2003, més de 1.500 (distribuïdes en 34 localitats catalanes); i el 2004, més de 5.000 parelles en 58 localitats".

"Voluntaris per la llengua" va néixer l'any 2002 al Centre de Normalització Lingüística de Cornellà de Llobregat i des de l'any 2004 abasta ja tot el territori català, amb la implicació de tots els centres de normalització lingüística del CPNL, del Govern de la Generalitat, dels ens locals i d'altres entitats. L'experiència s'ha estès a la resta dels Països Catalans, sota l'impuls de diverses organitzacions.

.cat, nou domini a Internet

La Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN) -que és l'entitat responsable de la coordinació del sistema de noms de domini a Internet- va fer públic el 16 de setembre que la candidatura presentada per l'Associació puntCAT per a la creació d'un domini propi per a la comunitat lingüística i cultural catalana a Internet satisfà tots els criteris establerts. Igualment, va autoritzar l'existència del .cat com a nou domini d'Internet i en va aprovar el corresponent acord que regularà el seu funcionament.

A partir d'ara el domini .cat representa dins Internet els usuaris que s'expressen en català i servirà per ressaltar a nivell mundial l'existència de la cultura catalana. De fet, aquest domini és el primer que representa a nivell global un grup lingüístic i cultural.

L'Associació puntCAT va presentar el 16 de març de 2004 la candidatura per obtenir el domini .cat, per a la comunitat lingüística i cultural catalana, en el marc del procés de sol·licitud de nous dominis anomenats *patrocinats* (*sponsored* en anglès, és a dir, per a comunitats definides, no d'ús genèric com el ".com") que va convocar l'ICANN el primer trimestre de 2004.

L'Associació puntCAT es va crear el 23 de novembre de 2001 i ha treballat al llarg d'aquests anys per aconseguir el nou domini. Ara donarà pas a la Fundació puntCAT, que gestionarà el Registre de dominis .cat.

Pla d'acció de política lingüística 2005-2006

El 25 de juliol es va presentar el *Pla d'acció de política lingüística 2005-2006*, que centra els seus objectius en adoptar mesures administratives i legislatives per garantir l'ús habitual i sense entrebancs de la llengua catalana; fomentar l'ús social de la llengua en l'àmbit de la joventut (15-29 anys); reforçar les capacitats d'acolliment i capacitació lingüístiques per a la població adulta nouvinguda; millorar el servei d'assessorament lingüístic; oferir un curs de català en línia per a adults i interactiu, en col·laboració amb l'Institut Ramon Llull; elaborar un programa per a la llengua catalana de tecnologies de la informació i la comunicació, gestió del multilingüisme i desenvolupament d'eines lingüístiques; elaborar un programa de suport i promoció del cinema en català i del doblat o subtítulat al català; afavorir la disponibilitat dels productes i serveis en català i fomentar l'ús del català en els webs d'empresa; enfortir la cooperació amb els territoris de Catalunya Nord i l'Alguer i promocionar la igualtat de les diverses llengües oficials davant les institucions públiques estatals i europees.
<http://www6.gencat.net/llengcat/dgpoling/pla.htm>.

Recursos

Gramàtica bàsica de la llengua de signes catalana

Primer manual de gramàtica que recull els aspectes fonamentals de la llengua pròpia de la comunitat sorda a Catalunya. Es presenta en format CD i s'acompanya amb traduccions escrites al català, al castellà i a l'anglès. El material ha estat publicat pel Departament de Documentació i Elaboració de Materials Didàctics de la Federació de Persones Sordes de Catalunya i en la seva elaboració hi ha col·laborat el Departament de Lingüística General de la Universitat de Barcelona.

Documents notarial en català

D'acord amb la Llei de política lingüística, tot ciutadà té el dret de demanar i obtenir els documents notarial que necessiti en català. Per facilitar-ne l'ús, la Plataforma per la Llengua incorpora a la seva web diferents models de textos notarial en català per tal que tant notaries com persones a títol individual els puguin descarregar i utilitzar-los com a model. Progressivament s'aniran afegint nous documents. Més informació a <http://www.plataforma-llengua.org>

Diccionari de procediments culinaris

Blanco González, J.; Papió Aznar, F.; Vilà Miquel, L. I.
Barcelona: TERMCAT
Aquest diccionari aplega i defineix

El CNL ofereix serveis per a la política de comunicacions d'empreses, comerços, associacions i entitats: atén consultes lingüístiques, ofereix assessorament, revisa textos i informa sobre recursos

343 termes catalans relatius als procediments culinaris i a les accions que tenen lloc mentre es duen a terme. S'hi poden trobar des dels tractaments bàsics dels productes (neteja, trossejament, mescla, assaonament) fins a la presentació del plat i, entremig, els tipus de cocció, les alteracions dels productes, l'adob i la conservació. Tot plegat acompanyat de les equivalències en castellà, francès i anglès.

Vocabulari de biologia: biologia cel·lular. Català, castellà, anglès

2a ed. rev. i ampl. Barcelona: Universitat de Barcelona. Serveis Lingüístics, 2005. (Vocabularis bàsics per a l'alumnat)

Vocabulari de biologia: genètica. Català, castellà, anglès

Barcelona: Universitat de Barcelona. Serveis Lingüístics, 2005. (Vocabularis bàsics per a

Pla estratègic de política lingüística als centres sanitaris

El 8 de setembre es va presentar el *Pla estratègic de política lingüística als centres sanitaris*. L'objectiu del Pla és aconseguir que el català sigui la llengua d'ús habitual en els centres, serveis i establiments de la xarxa sanitària catalana. La primera fase es durà a terme a l'Hospital del Mar i a l'Hospital de l'Esperança de Barcelona i a l'Arnau de Vilanova, de Lleida. A finals de 2005, el Pla s'implantarà a l'Hospital Clínic i a l'Hospital Joan XXIII, de Tarragona, i durant el període 2006-2007 a la resta de centres hospitalaris de Catalunya.

En aquest mateix àmbit, ja funciona el nou web de serveis lingüístics per a l'àmbit sanitari <http://www.cpnl.org/recursos/recSanitat.htm>, al qual es pot accedir també des del portal del web del Departament de Salut:

<http://www.gencat.net/salut/servling/servling/html/ca/Du20/index.html>

l'alumnat)

Vocabulari d'infermeria: català, castellà, francès, anglès.

Egea, A.; Bofarull, J. de; Salas, K. Castelló de la Plana; Tarragona; Barcelona: Institut Joan Lluís Vives: Servei Lingüístic de la Universitat Rovira i Virgili: Serveis Lingüístics de la Universitat de Barcelona, 2005. (Vocabularis Universitaris)

Vocabulari bàsic que recull 1.840 termes.

Dictats en línia

La Secretaria de Política Lingüística ha penjat al seu web una col·lecció de 188 dictats en línia, corresponents als nivells intermedi, de suficiència i superior. Cada dictat es compon d'un text escrit (arxiu PDF) i d'una audició o enregistrament sonor (arxiu MP3). S'hi accedeix des de l'adreça: <http://www6.gencat.net/llengcat/aprenca/dictats/index.htm>.

Lèxic usual català-àrab, àrab-català

Balaña i Abadia, P.
2a ed. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de la Presidència. Secretaria de Política Lingüística, 2005.

Lèxic adreçat als adults que volen aprendre àrab a partir del català o viceversa. Conté unes 2.200 entrades, entre mots usuals i expressions. A les instruccions generals s'hi inclouen unes observacions breus sobre la

De vacances!

Nou títol de la col·lecció "Terminologia Oberta", amb 355 fitxes conceptuais amb les denominacions en català, castellà i anglès, i les definicions i notes en català, que recull la terminologia bàsica relacionada amb el món del turisme. <http://www.termcat.net/>

Fires i congressos

El TERMCAT acaba de publicar al seu web (www.termcat.net) un nou títol de la col·lecció "Terminologia Oberta", la TO Fires i congressos, amb 234 fitxes conceptuais amb les denominacions en català, castellà i anglès. Aquest nou recurs lliurement descarregable presenta les dades en un format estàndard, amb una llicència d'ús flexible i un nivell baix de restriccions, que garanteix el seu manteniment com a recurs lliure amb el reconeixement de l'autoria del TERMCAT.

A més dels termes més específics referents a qualsevol tipus de reunió o d'activitat firal, també s'hi inclouen termes de sectors que hi són estretament vinculats, com ara el de transport i allotjament, el de traducció i interpretació o el d'equipament tècnic.

Seekport

Seekport és un nou cercador que incorpora la llengua catalana. Té la interfície traduïda al català i permet restringir la cerca al català http://www.seekport.com.es/index_ca.html.

Editor de pàgines web Nvu 1.0.

Softcatalà ha presentat la traducció al català de l'Nvu 1.0., un sistema complet per editar pàgines web que combina la gestió de tots els fitxers del lloc web i la facilitat d'ús del WYSIWYG per a l'edició.

Més informació a <http://www.softcatala.org/noticies/24072005306.htm>

Nova versió imprimible d'un diccionari anglès-català de codi obert disponible per baixar

El projecte DACCO ha presentat a Internet l'última edició del seu diccionari Anglès / Català de codi obert.

L'entrega comprèn quatre diccionaris diferents, segons el sentit de la traducció (anglès a català o català a anglès) i l'idioma matern de l'usuari (català o anglès).

Cadascun té exemples i notes d'ús específiques per a les necessitats de l'usuari. Els diccionaris s'entreguen en format PDF i són específicament dissenyats per ser impresos i usats com a referència impresa.

<http://www.catalandictionary.org>

La llengua catalana incorpora

El Diari Oficial de la Generalitat de setembre de 2005 recull els prop de cent-Consell Supervisor del TERMCAT durant Més d'un centenar d'aquests neologismes

americà i han estat fixats d'acord amb l'opinió de professionals vinculats a aquest esport (jugadors, àrbitres, entrenadors, periodistes, etc.). En alguns casos s'ha mantingut la sinonímia entre el terme anglès, molt estès, i l'alternativa catalana, la qual s'ha considerat també viable i adequada. En altres casos, quan no s'ha trobat cap denominació catalana viable, s'ha optat per introduir l'anglicisme al català. D'altra banda, i com a conseqüència de la modificació de la legislació civil catalana en matèria d'adopció i tutela, cal destacar la normalització dels termes homoparental, família homoparental i homoparentalitat, que es refereixen a les famílies constituïdes per una parella homosexual, masculina o femenina, amb un o més fills biològics o adoptius. Com a termes relacionats, també s'han aprovat les formes heteroparental, família heteroparental i heteroparentalitat.

En consonància amb el nou marc comú europeu de referència per a les llengües i amb les propostes del Consell d'Europa, s'han fixat també nous termes relatius a l'àmbit de l'ensenyament de llengües: portafolis europeu de llengües, passaport de llengües, dossier i biografia lingüística.

El Consell Supervisor del TERMCAT ha fixat també nous mots relatius a les ciències de la vida i de la salut (dit de zinc, inhibidor de la transcriptasa inversa, període de seroconversió, progressió a sida, etc.), a la indústria i la manutenció (crumb, mantega d'il·lipé, paletitzadora, transpalet, etc.) i a la delinqüència informàtica (amb la forma pesca electrònica, coneguda sovint amb l'anglicisme phishing).

Tots aquests termes són consultables a www.termcat.net, on també es pot trobar més informació.

Projecte de decret de modificació del Decret 152/2001, d'avaluació i certificació de coneixements de català

La modificació preveu la supressió de l'expedició de certificats de coneixements específics per part de la Secretaria de Política Lingüística i la convocatòria de les proves corresponents, atesa la voluntat de circumscriure l'avaluació i l'acreditació de coneixements de llenguatges d'especialitat a l'àmbit d'organismes, institucions i entitats que imparteixen de manera habitual formació d'aquest tipus i la intenció de centrar els esforços en l'avaluació i certificació de coneixements de llengua general.

http://www6.gencat.net/llengcat/certific/nou_decret.htm.

Servei Català de Doblatge

La Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, amb el suport de la Generalitat de Catalunya, ha posat en marxa el Servei Català del Doblatge, a través del qual Televisió de Catalunya doblarà al català les pel·lícules que s'estrenin a les sales de cinema catalanes i les posarà a disposició de televisions i empreses distribuïdores de DVD.

150 noves paraules

Catalunya (núm. 4469, de 14 de cinquanta mots normalitzats pel el primer quadrimestre de 2005. pertanyen a l'àmbit del futbol

El CNL ofereix serveis per a la política de recursos humans: cursos de català presencials i a distància, Centre d'Autoaprenentatge de Català i sessions puntuals adreçades preferentment a empreses i organitzacions.

Centre de Normalització Lingüística de Cornellà de Llobregat
Pl. dels Enamorats, 7 · 08940 Cornellà de Llobregat
Tel. 93 475 07 86 · Fax 93 474 16 08
cornella@cpnl.org · www.cpnl.org

Assessorament lingüístic
Tel. 93 474 16 08 · Fax 93 474 16 08
cjuncadella@cpnl.org

Fullet o fulletó

Un *fullet* és un imprès de dimensions reduïdes que normalment té una funció informativa o publicitària. Per tant, podem trobar un fullet d'instruccions d'un rentaplats, un fullet sobre consells de seguretat per als correfocs, un fullet de novetats editorials, un fullet editat pel Parlament de Catalunya, un fullet de programació de teatre, un fullet d'informació de beques, un fullet sobre els volcans de la Garrotxa, etc.

Si el fullet es presenta doblegat en dues o tres parts, també es pot anomenar *díptic* o *tríptic*, fent referència al nombre de pàgines que té.

En canvi, un *fulletó* és un fragment d'un text literari, habitualment una novel·la, publicat en un diari o en una revista.

Reglament del Senat

El BOE núm. 159, de 5 de juliol de 2005, ha publicat la Reforma del Reglament del Senat sobre l'ampliació de l'ús de les llengües cooficials en el Senat. D'acord amb aquesta modificació, es podran emprar les llengües oficials diferents del castellà en les intervencions a la Comissió General de les Comunitats Autònomes. Així mateix, tant aquestes intervencions com les mocions, interpellacions o preguntes que s'hagin presentat també en una llengua oficial altra que el castellà es publicaran en la llengua corresponent i en castellà. Se'n pot consultar el text íntegre a:

<http://www.boe.es/boe/dias/2005-07-05/pdfs/A23774-23774.pdf>

Conveni entre el Consorci per a la Normalització Lingüística i el Gremi de Restauració de Barcelona

L'objectiu del conveni, signat el passat 11 de juliol, és la difusió de la campanya "Català a taula" a les empreses agremiades del sector de la restauració de Barcelona. L'acord preveu, entre altres aspectes, la realització de classes de català d'atenció al públic per a cambriers a les aules de la seu del Gremi, la difusió de materials d'informació dels serveis del CNL de Barcelona i la publicació d'articles sobre normalització lingüística a la revista del Gremi.

Agenda

Català per a adults
Curs 2005-2006
Pròxim període d'inscripció

Cursos presencials (gener-abril de 2006)

de l'11 al 17 de gener de 2006
de 10 a 13 i de 17 a 21 h
Pl. dels Enamorats, 7
+ informació al CNL

Cursos a distància (febrer-maig de 2006)

de l'11 al 17 de gener de 2006 i
del 6 al 9 de febrer de 2006
de 10 a 13 i de 17 a 21 h
Pl. dels Enamorats, 7
+ informació al CNL

Centre Obert de català (Centre d'Autoaprenentatge)

de dilluns a dijous, de 9,30 a 21,30h

Voluntaris per la llengua

Informació tot l'any

Acte d'inici de curs

5 d'octubre de 2005
19 hores
Centre Cívic de Sant Ildefons

Estudi sociolingüístic a supermercats i hipermercats de Catalunya

L'estudi, presentat el 14 de juliol, ha estat elaborat pel Departament de Comerç, Turisme i Consum i la Secretaria de Política Lingüística per comprovar la implantació de la llengua catalana a supermercats i hipermercats. L'estudi demostra que, tot i que l'ús del català és força alt, a finals de 2004 era del 60,3% —un 51,6% de forma exclusiva i un 8,7% compartit amb el castellà— mentre que al 2000 suposava el 69,3% —un 59,6% de exclusivament i un 9,7% de forma bilingüe amb el castellà—.

<http://www6.gencat.net/llengcat/premsa/supermercats2004.htm>

"Barcelona t'ensenya català"

El 8 de setembre es va presentar la campanya d'acolliment lingüístic "Barcelona t'ensenya el català", que té com a principal objectiu afavorir la integració de la població nouvinguda mitjançant un pla d'actuació que ampliarà l'oferta de cursos bàsics d'acolliment lingüístic adreçats a les persones recentment arribades a la ciutat.
http://www6.gencat.net/llengcat/premsa/bc_n_acolliment.htm

El CNL ofereix serveis per a la política de comunicacions d'empreses, comerços, associacions i entitats: atén consultes lingüístiques, ofereix assessorament, revisa textos i informa sobre recursos diversos, materials i marc legal.

Ofereix serveis per a la política de recursos humans: cursos de català presencials i a distància, Centre d'Autoaprenentatge de Català i sessions puntuals adreçades preferentment a empreses i organitzacions.

Fa l'anàlisi de les necessitats lingüístiques de l'organització i dona suport al disseny i l'execució del pla lingüístic que es desprengui de la diagnosi oferta per l'Indexplà. Un pla que recull les actuacions i els serveis que contribueixen a transformar el sistema de comunicacions de l'organització segons els objectius que ella mateixa s'ha fixat.